

Nr 356

Av herr **Heckscher m. fl.**, om ändrad ordning för vissa anslags uppförande i statsbudgeten.

(Lika lydande med motion nr 245 i Första kammaren)

Frågan om den statliga driftbudgetens utformning har under lång tid uppmärksamats i Sverige. Medan man under 1800-talets första del hade en mycket enkel och föga specificerad budget, varigenom riksdagens inflytande i hög grad begränsades, lyckades riksdagen under senare delen av 1800-talet vinna ökat inflytande över de statliga utgifterna. Detta skedde genom en fortgående specificering av anslagsändamålen, så att riksdagen via budgeten kunde utöva ett växande inflytande över statsverksamhetens utformning och karaktär. Fortfarande var emellertid antalet anslag så pass begränsat, att varje särskild post kunde bli föremål för relativt ingående prövning. Detta sammanhänge med själva beskaffenheten hos den dåtida statsverksamheten, vilken var inskränkt till ett fåtal områden och icke inom något område upptog tillnärmelsevis samma antal växlande åtgärder som i dag. Under innevarande århundrade, och särskilt efter det första världskriget, har situationen därvidlag radikalt förändrats. Riksdagens befogenheter har i princip förblivit desamma och anslagsspecifikationen snarast ökats, men statsverksamhetens växande omfattning har fört till en mycket stor ökning av antalet på driftbudgeten upptagna anslag. De torde för närvarande utgöra omkring 1 500, varjämte icke blott större utan i många fall även mindre anslag specificeras i anslagsposter, vilka åtminstone till någon del blir föremål för riksdagens prövning.

Den tilltagande mängden av anslag har gjort det allt svårare för riksdagens olika budgetutskott att bedöma de olika utgiftsbehoven och väga dessa mot varandra. Samtidigt har det också blivit allt svårare att bedöma i vad mån ett utgiftsbeslut medför automatiska utgiftsstegringar. Denna utveckling, vilken medfört att riksdagen icke i samma grad som tidigare kunnat hålla utgifterna under kontroll, har fortgått under en period då behovet av utgiftsbegränsningar blivit alltmera påtagligt. Åtskilligt talar för att själva budgettekniken bör anpassa sig efter de krav som det nya läget uppställt. Givetvis är budgetens syfte att så nära som möjligt ansluta de statliga utgifterna till aktuella behov, men den långt drivna specificeringen av framför allt smärre sakanslag innebär i realiteten ett försvårande av den nödvändiga kontrollen.

Samtidigt härmed kan man konstatera, att riksdagens skrivelser till Kungl. Maj:t i budgetfrågor röner allt mindre uppmärksamhet i kanslihuset. I åtskilliga fall torde man kunna tala om att riksdagens uttalade åsikter helt enkelt negligeras under regeringens budgetarbete.

De uppkommande problemen står i påtagligt sammanhang med själva budgetarbetets gång både i statsdepartementen och i riksdagen. I statsdepartementen äger budgetgranskningen som bekant rum under ungefär 2¹/₂ månader på hösten. Den bygger på från olika verk och myndigheter inkomna petita, vilka fingraskas, först i vederbörande fackdepartement, sedan i finansdepartementet och under förhandlingar mellan representanter för detta departement och för fackdepartementet. Tyngdpunkten har under senare år i allt högre grad kommit att ligga på finansdepartementets budgetgranskning, vilken emellertid till följd av arbetsbelastningen i stor utsträckning måste anförtros tjänstemän som innehar sina befattningar under relativt kort tid och aldrig hinner förvärva tillräcklig erfarenhet av de olika förvaltningsgrenarnas behov och inbördes betydelse. Härmed följer emellertid också en viss ojämnhet i granskningen och betydande svårigheter att vidmakthålla full konsekvens mellan de olika huvudtitlarna. Att detta förhållande sammanhänger med budgetens detaljerade uppställning torde knappast kunna bestridas.

Det är självfallet att verk, myndigheter och statsunderstödda institutioner måste utbygga sina anslagsäskanden med detaljerade behovsredovisningar, liksom att dessa måste bli föremål för granskning i såväl fackdepartementen som finansdepartementet. Men trots det arbete som departementets tjänstemän nedlägger på sina granskningsuppgifter är det knappast möjligt att totalresultatet, sådant det framträder i statsverkspropositionen, skall bli präglad av en verkligt konsekvent avvägning av de olika anslagskravens angelägenhetsgrad. Full rättvisa kan icke uppnås, utan de olika huvudtitlarna bär i stället understundom snarast spår av de olika departementschefernas förmåga att finna gehör för sina önskemål.

Budgetarbetet i riksdagen ger ringa möjligheter att härvidlag åstadkomma någon korrigerande. Det är i realiteten fördelat på dels jordbruksutskottet, dels statsutskottets fem avdelningar, vilka som bekant kommit att arbeta alltmera självständigt. Det blir därför i riksdagen ännu svårare än i finansdepartementet att utarbeta ett utgiftsförslag, där de olika behoven fullt riktigt avväges mot varandra. Å andra sidan är fördelningen icke heller tillräcklig för att alla detaljer i budgetförslaget skall kunna bli föremål för ingående granskning. Härtill är utskottens tid alltför begränsad i förhållande till antalet förekommande anslag. Som exempel kan nämnas, att det enbart på åttonde huvudtiteln bortsett från omkostnadsanslag finns etthundratjugonio mindre anslag av här ifrågakommande slag. Även de större anslagen kan ofta behandlas endast relativt summariskt, och detta gäller i än högre grad om de mindre anslagen. Det torde därför kunna sägas att

den alltför långt drivna specialiseringen är en väsentlig orsak till arbetets svårigheter och arbetsresultatets brister. Under sådana omständigheter har det ökade inflytande på statsregleringen, som riksdagen under 1800-talet undan för undan lyckats förvärva, allteftersom överblicken försvårats kommit att bli i icke oväsentlig grad formellt och illusoriskt snarare än verkligt. Det verkliga budgetarbetet äger rum innan statsverkspropositionen förelägges riksdagen. Att det i sista hand är riksdagen som fattar beslut ändrar föga i detta förhållande; här kommer också parlamentarismen, vilken upphävt den ursprungliga maktfördelningen mellan första och andra statsmakten, in i bilden. Det är därför knappast någon överdrift att säga, att riksdagens verkliga inflytande i fråga om i synnerhet sådana anslag som icke ger anledning till särskilda motioner är avsevärt mindre än vad de formella anordningarna synes ge vid handen.

Mot den långt drivna specialiseringen av diverse anslag kan också invändas, att både Kungl. Maj:t och vederbörande ämbetsverk därigenom bindes i medelsdispositionen på ett sätt som icke är praktiskt eller ändamålsenligt. Systemet med detaljerade behovsredovisningar får betalas med det tvång som följer av att man vid medelsdispositionen i princip måste hålla sig inom de olika detaljposterna. Men det förflyter lång tid mellan anslagsäskandenas utarbetande och det ifrågavarande budgetårets slut. Under den tiden inträffar ej sällan nya omständigheter, vilka rubbar grunden för beräkningarna antingen uppåt eller nedåt. Ett tecken därpå är systemet med tilläggsstater. Å andra sidan är det naturligt, om verk och myndigheter är angelägna att förbruka beviljade anslag på de olika posterna, särskilt som det icke sällan torde inträffa att en tillfällig minskning av anslagsbelastningen kan medföra anslagssänkning kommande år då behovet måhända åter är större. I detta sammanhang må erinras om statsrevisorerernas i senaste berättelse redovisade iakttagelser om anslagsförbrukningen i slutet av budgetåret.

Även vad som här anförts synes tala för att de sakanslag, vilkas betydelse är ringa i förhållande till budgeten som helhet och vilkas beskaffenhet i övrigt är sådan att den icke står i rimligt förhållande till det arbete en grundlig riksdagsprövning skulle kräva, sammanföres under varje huvudtitel och disponeras efter under budgetåret föreliggande behov. En dylik anordning utesluter icke precisering av anslagsvillkoren och utgiftsändamålen men möjliggör en mera ändamålsenlig anpassning av utgifterna till förekommande omständigheter.

En ändring av budgetförfarandet, varigenom de små sakanslagen under varje huvudtitel sammanföres till ett större klumpanslag, skulle sålunda medföra avsevärda praktiska fördelar. Riksdagens olika budgetutskott och deras avdelningar, liksom kamrarna själva, skulle befrias från åtskilligt detaljarbete och få möjlighet att i högre grad än nu koncentrera sig på verkligt viktiga spörsmål. I Kungl. Maj:ts kansli skulle arbetet med utar-

betandet av statsverkspropositionen likaledes kunna koncentreras till att i huvudsak avse större, mera betydelsefulla spørsmål, medan arbetet på en närmare fördelning av de till klumpanslag för varje departement sammanförda småposterna skulle kunna fördelas över hela året. Man bör vidare förutsätta, att förändringen i den av riksdagen beslutade driftbudgetens struktur finge motsvarande konsekvenser även för de på Kungl. Maj:t ankommande medelsdispositionerna. Verk och myndigheter skulle på ett annat sätt än nu få möjlighet och skyldighet att inom en fastställd ekonomisk ram hushålla med tillgångarna och ansvara för deras användning. Av allt att döma skulle detta leda till att verkscheferna kunde koncentrera sig på verkets egentliga arbete i stället för att bindas i tidsödande förhandlingar om ej sällan ytterst detaljerade bindningar i Kungl. Maj:ts beslut och anvisningar. Ett förändrat budgetsystem skulle ge dem både större frihet och större ansvar än de under nu rådande omständigheter har. Såväl departementscheferna som verkscheferna finge sålunda tillfälle att i högre grad än nu skaffa sig överblick och att fungera som verkliga administratörer och organisatörer. Och slutligen — det icke minst viktiga — skulle såväl Kungl. Maj:t som ämbetsverken tvingas att hela tiden koncentrera sig på frågan om vilka utgifter som skall tillerkännas prioritet framför andra. Alla dessa omständigheter skulle möjliggöra en på en gång effektivare och mindre kostnadskrävande förvaltning. Det är ingen överdrift att förutsätta, att de besparingar som härigenom möjliggöres vid iakttagande av sträng sparsamhet skulle uppgå till åtminstone 20 procent av de berörda anslagen. Då emellertid vissa svårigheter kan finnas att i förväg bedöma den exakta verkan av den ifrågasatta förändringen, har vi tills vidare stannat vid att föreslå en nedsättning med endast 10 procent.

Detta innebär självfallet icke att nedsättningen kan ske likformigt på alla anslag. Vissa anslag bör även i fortsättningen utgå med oförändrade belopp. Andra måste i rådande statsfinansiella läge helt bortfalla under det att i andra fall en större eller mindre nedskärning är möjlig och måste genomföras för att den angivna ramen skall hållas.

Det är icke möjligt att inom motionstiden genomföra de undersökningar, som är nödvändiga för en fullständig redovisning i dessa hänseenden. Några exempel torde emellertid klarlägga principens innebörd. Bland de anslag som enligt vår mening bör kvarstå helt oförändrade kan sålunda nämnas femte huvudtitelns anslag till Länkrörelsen (200 000), De blindas förening (515 000), De vanföras riksförbund (150 000) och Hörselfrämjandets rehabiliteringscentral (85 000). På sjätte huvudtiteln bör detsamma gälla om exempelvis anslaget för vetenskaplig trafiksäkerhetsforskning (550 000), och bland motsvarande anslag på åttonde huvudtiteln hänvisas exempelvis till bidragen till framställning av blindskrifter och talböcker för blinda (153 000), till kulturell verksamhet bland döva (12 000), till Hörselfrämjandet (70 000) och stipendium för framstående litterära författare (100 000) liksom understöd till författaren E. H. Thörnberg (7 000).

Helt utgå kan däremot enligt vår mening t. ex. anslagen till bestridande av resekostnaderna för Svenska FN-stipendiater (1 000), till försöksverksamhet rörande daghem (100 000), bidraget till Föreningen Fruktdrycker (25 000) och anslaget till kurser för fortsatt utbildning av befattningshavare i kommunal och social tjänst (40 000). En rad anslag bör vidare kunna reduceras med långt mer än en tiondedel. Detta gäller exempelvis tredje huvudtitelns anslag till utländska pressbesök (40 000) och tillfälliga representationskostnader (105 000), och under åttonde huvudtiteln universitetens anslag till gästföreläsningar (160 000) och anslaget till stipendier åt folkskollärare för vinnande av behörighet att undervisa i engelska (170 000).

Det bör måhända än en gång understrykas, att det här rör sig endast om exempel, icke om något försök till fullständig uppräknig. Det bör ankomma på Kungl. Maj:t, som har tillgång till alla föreliggande uppgifter och till personal för dessas bearbetning, att inom en av riksdagen fastställd kostnadsram och under ansvarighet inför riksdagen bedöma de olika uppgifternas angelägenhetsgrad.

I förbigående bör framhållas, att en budgetomläggning av detta slag står i nära anslutning till de tendenser till en mera överskådlig budgetering som sedan åtskillig tid gör sig gällande ej blott i Storbritannien utan även i länder som Förenta staterna och Nederländerna. Även i Sverige har man på ett område, nämligen när det gäller kommunikationsverken, redan slagit in på denna väg, och resultaten har såvitt man kan bedöma varit utslutande positiva, åtminstone om man ser saken ur ekonomisk synpunkt.

Mot den ifrågasatta budgetomläggningen brukar framför allt invändas, att den skulle innebära en minskning av riksdagens inflytande. Man framhåller, att även små anslag kan innefatta viktiga principfrågor och att riksdagen genom ändrat budgetsysteem skulle berövas möjligheten att ta ställning på punkter, där riksdagsmännens intressen kan vara särskilt engagerade. Man bör emellertid icke överdriva den faktiska betydelsen av de nuvarande möjligheterna till riksdagsinflytande av detta slag. Det förekommer utomordentligt sällan, på sin höjd en eller ett par gånger om året, att riksdagen verkligen gör någon ändring i budgeten beträffande de småanslag varom här är fråga. Ändringar ifrågasättes visserligen ganska ofta och föranleder varje gång ett i förhållande till anslagens storlek oproportionerligt omfattande arbete, men det konkreta resultatet blir sällan mera än en »välvillig skrivning» i något utskottsutlåtande, vilket dessutom icke sällan lämnas obeaktat av Kungl. Maj:t vid utarbetandet av nästa års budgetförslag.

Klart är emellertid att man på något sätt måste skapa garantier för att riksdagens möjligheter till inflytande och kontroll icke går förlorade. Det kan därför finnas skäl att icke sammanföra de här ifrågasatta klumpanslagen med vederbörande departements anslag till extra utgifter utan i stället hänföra dem till ett särskilt anslag för diverse utgifter, försett med en hu-

vudsaklig ändamålsbestämning. Här borde då uppräknas de ändamål vilka avses kunna bli tillgodosedda inom anslagets ram, och Kungl. Maj:t borde icke ha frihet att använda medlen till andra än de sålunda angivna ändamålen. Däremot skulle beloppen till vart och ett av dessa icke bindas, liksom Kungl. Maj:t ej heller skulle vara tvungen att tillgodose samtliga angivna ändamål. Här må framhållas, att i sistnämnda hänseende någon förändring icke skulle inträda i jämförelse med nuvarande förhållanden, eftersom det redan nu förekommer att Kungl. Maj:t av olika skäl avstår från att disponera ett beviljat anslag, där omständigheterna medfört att det icke längre anses behövt. I den mån riksdagen vill ange ett nytt anslagsändamål utöver de i statsverkspropositionen angivna eller stryka ett där upptaget anslagsändamål skulle detta utan svårighet kunna ske. Riksdagen finge även möjlighet att i övrigt göra de uttalanden rörande angelägenhetsgraden hos olika ändamål, till vilka skäl kunde anses föreligga.

Även efterhandskontrollen bör utformas på sådant sätt, att riksdagens inflytande tillgodoses. Efter utgången av varje budgetår bör Kungl. Maj:t snarast lämna en redogörelse för användningen av anslagen till diverse utgifter, vilken redogörelse kan ge anledning ej blott till motioner när statsverksproposition nästa gång föreligger till behandling utan även till interpellationer och frågor under löpande budgetår. Därutöver borde det bli en uppgift för riksdagens revisorer att fortlöpande följa användningen av dessa anslag samt att hos statsutskottet, eventuellt med syfte på anmärkning genom konstitutionsutskottet, anmäla därvid förekommande anmärkningsvärda avvikelser från riksdagens intentioner.

Ifrågasatta förändringar av budgetuppställningen skulle sålunda kunna genomföras utan någon minskning av riksdagens verkliga inflytande; snarare torde man ha anledning att förvänta att detta inflytande skulle ökas genom den nya anordningen. Dess viktigaste syfte måste emellertid vara att möjliggöra större effektivitet både i hushållningen med statsmedel och i själva budgetarbetets teknik. Dessa syften syns vara så betydelsefulla, att förändringen bör genomföras snarast möjligt. Några hinder härför syns ej heller föreligga. Om förändringen genomföres redan under arbetet med driftbudgeten för 1961/62 kommer detta av allt att döma icke att fördröja utan tvärtom underlätta stats- och jordbruksutskottets arbete.

En svårare fråga är att bedöma vid vilken gräns de särskilda sakanslagen skall anses för små för att var för sig upptagas i budgeten. En sådan gränsdragning måste alltid bli i viss mån godtycklig, men gjorda undersökningar synes ge vid handen att anslag på 500 000 kronor och därunder i regel utan svårighet kan hänföras till den angivna kategorien och att dessa anslag dessutom är så många, att den avsedda effekten bör kunna uppnås utan att man går till högre belopp. I vissa fall, vilka framgår av den bifogade förteckningen, finns det skäl att i någon mån avvika från denna gränsdragning. I stort sett bör den emellertid kunna tillämpas, och den måste givetvis hän-

föra sig till de anslag som i förevarande års statsverksproposition upptagits till angivna belopp. Den bör icke hindra att man inom ramen för anslag till »Diverse utgifter» tillfälligt för ett och samma ändamål disponerar även en något större summa än 500 000 kronor. Om något hit hänförligt anslagsändamål under längre tid kräver större utgifter än 500 000 kronor, bör det däremot utbrytas så snart det visar sig att förändringen är av mera permanent natur. Om å andra sidan ett hittills separat uppfört större anslag kan sänkas under 500 000 kronor, bör det i sammanhang härmed överföras till anslaget för »Diverse utgifter».

Beträffande omkostnadsanslagen, såväl de större som de mindre, föreligger en särskild situation. Dessa är i regel förslagsbetecknade, men flertalet delposter högst-betecknas i vederbörande regleringsbrev. Problemet ligger här främst i uppdelningen på delposter, vilken icke alltid överensstämmer med under budgetåret föreliggande verkliga behov. Verk och myndigheter känner sig oförhindrade att »göra av med» beviljade anslag under varje delpost, även om det skulle vara möjligt att spara in medel på några poster och även om man på andra poster finner sig stå i en brist-situation eller rent av begär anslagsförstärkning. En sparsam hushållning befrämjas, om anslagen å ena sidan blir obetecknade, så att inga överskridanden finge ifrågakomma på någon delpost, men å andra sidan fördelningen inom omkostnadsanslaget får helt ankomma på vederbörande myndighet, som därvid har att kompensera ökat medelsbehov på en post genom ökad sparsamhet på de övriga.

En dylik omläggning av förfarandet skulle enligt vår mening möjliggöra icke oväsentliga besparingar. Dessa bör enligt vår mening kunna uppskattas till genomsnittligt minst 10 procent.

Anslagsminskningen bör givetvis i princip gälla såväl större som mindre omkostnadsanslag. När det gäller större verk, vilka i regel har egen kameral organisation av tillräcklig omfattning, bör det icke möta några avgörande svårigheter att genomföra erforderliga besparingar inom ramen för myndigheternas eget arbete. I fråga om mindre verk och myndigheter kan det däremot tänkas uppstå vissa ojämnheter i belastningen. De mindre omkostnadsanslagen bör därför här, i enlighet med vad som i övrigt föreslås när det gäller mindre anslag, under varje huvudtitel sammanföras till ett med 10 procent reducerat totalbelopp, vilket under budgetårets gång får av Kungl. Maj:t fördelas med erforderliga belopp till varje myndighet.

Tillämpningen av ovan behandlade ändringar i förfarandet skulle alltså i huvudsak bli följande. Större omkostnadsanslag förändras från förslagsanslag till obetecknade anslag och reduceras med 10 procent. Mindre omkostnadsanslag sammanförs under varje huvudtitel till en gemensam post, »Omkostnader hos diverse myndigheter», vilken motsvarar totalsumman av de avförda omkostnadsanslagen, minskad med 10 procent. Andra mindre anslag, huvudsakligen till bidrag av olika slag och till vissa anskaffningar av

materiel och utrustning, sammanförs i ett anslag för »Diverse utgifter». Hit förs även, oberoende av storleken, varje huvudtitels anslag till kommittéer och utredningar, där dispositionen ju redan nu helt ankommer på departementschefen. Anslaget till Diverse utgifter beräknas till 90 procent av det totalbelopp, vartill de avförda anslagen skulle uppgå. Det bör å andra sidan i sin helhet uppföras som reservationsanslag, så att det blir möjligt att hushålla med tillgängliga medel över en längre tidsperiod än ett budgetår.

Beträffande vissa huvudtitlar synes emellertid ett i viss mån annat förfarande nödvändigt. Vad först beträffar försvaret må erinras om att utgifterna här bundits till en av statsmakterna angiven, total kostnadsram. Någon motsvarande begränsning har aldrig fastställts beträffande övriga huvudtitlar. Några åtgärder av här ifrågavarande slag kommer därför ej i fråga när det gäller fjärde huvudtiteln. På tredje och tolfte huvudtitlarna är antalet småanslag alltför obetydligt för att en reduktion av totalbeloppet med 10 procent skulle vara genomförbar. Vi föreslår därför, att reduktionen när det gäller dessa huvudtitlar begränsas till 5 procent. Första huvudtiteln åter upptar endast mycket ringa belopp, vilka i förevarande sammanhang kan lämnas åsido. Vad slutligen beträffar nionde och fjortonde huvudtiteln lämnas frågan av tekniska skäl tills vidare åsido; därest riksdagen i övrigt beslutar i enlighet med föreliggande motion, bör motsvarande fråga därefter upptagas till prövning även i denna del.

Tills vidare synes det icke vara möjligt att genomföra någon förändring ur nu aktuella synpunkter annat än i vad gäller sakanslag, då personanslagens karaktär i viss mån är av annat slag. Vi ämnar emellertid i annat sammanhang återkomma till frågan om rationalisering även när det gäller de mindre personanslagen. Uppenbart är nämligen, att en reduktion av anslagen även här är möjlig med tillämpande av de grundsatser som ovan redovisats i vad gäller sakanslagen. Att förslag härtill icke nu framställs, beror helt enkelt på att den i statsverkspropositionen lämnade redovisningen icke ger möjlighet att bedöma, i vad mån statsmakterna, när det gäller avlöningsanslag, gentemot personalen bundit sig vid åtaganden som icke kan åsidosättas.

Med utgångspunkt från tidigare motioner med i huvudsak samma innehåll som den nu föreliggande har riksdagen — under erinran bland annat om vad 1958 års besparingsutredning anfört i ämnet — uttalat, att frågan om här ifrågasatt omläggning av budgeten vore alltför invecklad för att bedömas utan närmare utredning. Någon sådan utredning har emellertid ej kommit till stånd. De mindre rationaliseringar av anslagsuppdelningen, som efter hand ägt rum, har icke heller varit tillräckliga för att åstadkomma någon avgörande förbättring. Det är vidare knappast riktigt att riksdagen icke har möjlighet att självständigt taga ställning i ärendet; såväl författningsutredningen som besparingsutredningen har redan ägnat uppmärksamhet åt hithörande frågor.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas,

1) att riksdagen måtte med avslag på Kungl. Maj:ts proposition nr 1, såvitt här är i fråga, ur budgeten avföra samtliga de anslagsposter, som finnes upptagna i den vid denna motion fogade Bilaga 1;

2) att riksdagen måtte, med ändring av Kungl. Maj:ts proposition nr 1, såvitt här är i fråga, besluta att samtliga de anslag som finnes upptagna i den vid denna motion fogade Bilaga 2 skall vara obetecknade samt minskas med vartdera en tiondedel av det föreslagna anslagsbeloppet;

3) att anslag till *Omkostnader hos diverse myndigheter* måtte beräknas till följande belopp under varje huvudtitel:

II.	477 900
V.	1 309 500
VI. Omkostnader hos diverse myndigheter .	149 400
Särskilda omkostnader hos diverse myndigheter, att avräknas mot automobilskattemedlen	52 200
VII.	1 356 300
VIII.	3 935 700
X.	1 558 800
XI. Omkostnader hos diverse myndigheter .	3 966 300
Särskilda omkostnader hos diverse myndigheter, att avräknas mot automobilskattemedlen	41 400
XII.	252 700

4) att reservationsanslag till *Diverse utgifter* måtte beräknas till följande belopp under varje huvudtitel:

II.	3 098 700
III.	2 043 450
V.	4 245 300
VI. Diverse utgifter	948 600
Särskilda diverse utgifter, att avräknas mot automobilskattemedlen	2 448 900
VII.	3 350 700
VIII.	17 189 100
X.	5 922 900
XI. Diverse utgifter	7 065 000
Särskilda diverse utgifter, att avräknas mot automobilskattemedlen	278 100
XII.	590 900

5) att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att under de avförda anslagen föreliggande medelsbehov måtte i mån av medelstillgång tillgodoses inom ramen för varje huvudtitels här ifrågavarande anslag;

6) att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om sådan ändring av de administrativa reglerna beträffande omkostnadsanslag, att dessa såsom maximerade totalbelopp utan bindande specificering ställes till vederbörande myndigheters förfogande; samt

7) att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa, att vid varje budgetårs slut till riksdagen lämnas en redovisning för användningen under förflutna budgetår av anslagen till Diverse utgifter och till Omkostnader hos diverse myndigheter.

Stockholm den 25 januari 1961

Gunnar Heckscher

Tage Magnusson
i Borås

Eric Nilsson
i Svalöv

II. Justitiedepartementet

	Omkostnader	Diverse
Statsrådsberedningen:		
A. 2	Omkostnader	22 000
Justitiedepartementet:		
A. 4	Omkostnader	162 000
A. 5	Svensk författningssamling	250 000
A. 6	Lagberedningen	315 000
A. 7	Ombuden för tillsyn av tryckta skrifter	26 000
A. 8	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga ..	1 600 000
Justitiekanslerämbetet:		
B. 2	Omkostnader	22 000
Riksåklagarämbetet:		
B. 4	Omkostnader	28 000
Högsta domstolen m. m.:		
C. 2	Omkostnader	285 000
Regeringsrätten:		
C. 4	Omkostnader	12 000
C. 5	Regeringsrättens årsbok	50 000
Häradsrätterna:		
C. 11	Anskaffande av nya fastighetsböcker för landet ..	70 000
C. 12	Uppläggande av nya fastighetsböcker för landet..	55 000
C. 15	Tekniska hjälpmedel m. m. vid domstolsväsendet ..	110 000
C. 16	Blanketter för domstolsväsendet	200 000
D. 5	Efterutbildning inom rättegångsväsendet	25 000
E. 15	Kurser för övervakare, tillsynsmän och personunder- sökare	10 000
E. 17	Bidrag till svenska skyddsförbundet	430 000
F. 4	Ersättning till försvarets fastighetsfond för fång- vårdsanstalten i Hälsingborg	49 000
F. 5	Bidrag till utgivande av författningskommentarer m. m.	1 000
F. 6	Bidrag till vissa internationella sammanslutningar m. m. inom privaträttens område	32 000
F. 7	Bidrag till Nordisk årsbok m. m.	10 000
F. 8	Uppgående av gränsen mot Norge m. m.	210 000

III. Utrikesdepartementet

A. 5	Kostnader för vissa nämnder m. m.	85 000
A. 7	Tillfälliga representationskostnader	105 000
B. 6	Särskilda förhandlingar med främmande makter ..	1 600 000
B. 8	Bidrag till Röda Korsets internationella kommitté..	30 000

	Omkostnader	Diverse
C. 3	Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska medborgare	150 000
C. 4	Förstärkning av avkastningen av understödsfonden för rysslandssvenskar	30 000
C. 6	Bestridande av resekostnader för inom Förenta Nationerna utsedda svenska stipendiater	1 000
C. 7	Utländska pressbesök	40 000
C. 8	Upplysningsarbete rörande mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor	110 000

V. Socialdepartementet

Socialdepartementet:

A. 2	Omkostnader	103 000	
A. 4	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga .. Socialstyrelsen:		1 000 000
B. 3	Statistiska specialundersökningar		1 000
	Statens socialvårdskonsulenter:		
B. 5	Omkostnader	122 000	
	Arbetsdomstolen:		
B. 7	Omkostnader	19 000	
	Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.:		
B. 9	Omkostnader	25 000	
C. 3	Prov- och kompletteringskurser för hemvårdarinnor		250 000
C. 7	Bidrag till utbildning av föreståndare vid ålderdomshem		117 000
C. 8	Bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem		70 000
C. 12	Bidrag till uppförande eller inrättande av barnhem		300 000
C. 14	Bidrag till utbildning av föreståndare vid barnhem		64 000
C. 16	Försöksverksamhet rörande daghem m. m. .... Ungdomsvårdsskolorna:		100 000
C. 27	Personalutbildning		55 000
C. 28	Bidrag till inackorderingshem m. m. .... Statens inom mentalsjukvårdsorganisationen anordnande vårdanstalt för alkoholmissbrukare:		227 000
D. 4	Omkostnader	115 000	
	Statens vårdanstalt å Brotorp för alkoholmissbrukare:		
D. 9	Omkostnader	208 000	
	Statens vårdanstalt å Gudhem för alkoholmissbrukare:		
D. 11	Omkostnader	480 000	
D. 15	Utbildning av nykterhetsvårdspersonal		80 000

	Omkostnader	Diverse
D. 19 Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m.		83 000
D. 20 Bidrag till Länkrörelsen		200 000
E. 13 Bidrag till De blindas förening		515 000
E. 14 Bidrag till De vanföras riksförbund		150 000
E. 15 Bidrag till Hörselfrämjandets rehabiliteringscentral		85 000
F. 11 Byggnadsforskning		530 000
F. 12 Statens nämnd för samlingslokaler		81 000
F. 13 Bidrag till vissa riksorganisationer för samlingslokaler		30 000
F. 14 Rekonstruktionsbidrag till allmänna samlingslokaler Statens bosättningslån:		300 000
F. 15 Ersättning åt ortsombud		60 000
F. 16 Ersättning åt riksbanken		260 000
Försäkringsrådet:		
G. 2 Omkostnader	*32 000	
Arbetarskyddsstyrelsen:		
H. 2 Omkostnader	263 000	
H. 5 Undervisnings- och upplysningsverksamhet på arbe- tarskyddets område		100 000
Statens hyresråd:		
I. 4 Omkostnader	88 000	
I. 5 Statens nämnd för arbetstagares uppfinningar		9 000
I. 6 Ersättningar för skador vållade av vissa rymlingar m. fl.		50 000

VI. Kommunikationsdepartementet

	Allmänna		Automobilskattemedel	
	Omkostnader	Diverse	Omkostnader	Diverse
Kommunikationsdepartementet:				
A. 2 Omkostnader	100 000			
A. 3 Kommittéer och utredningar ge- nom sakkunniga		600 000		
B. 5 De lokala vägnämnderna m. m. att avräknas mot automobil- skattemedlen				300 000
Diverse ändamål:				
B. 17 Utredningar, att avräknas mot automobilskattemedlen				300 000
B. 18 Vissa kostnader i samband med internationella vägkongresser, att avräknas mot automobil- skattemedlen				1 000

* Beräknat belopp.

	Allmänna		Automobilskattemedel	
	Omkostnader	Diverse	Omkostnader	Diverse
C. 4 Registrering av motorfordon		1 000		
C. 6 Bidrag till trafiksäkerhetsfrämjande åtgärder vid vissa järnvägs korsningar, att avräknas mot automobilskattemedlen ..				500 000
Statens biltrafiknämnd:				
C. 8 Omkostnader, att avräknas mot automobilskattemedlen.			58 000	
C. 9 Statens trafiksäkerhetsråd m. m., att avräknas mot automobilskattemedlen				203 000
C. 10 Kostnader för vetenskaplig trafiksäkerhetsforskning, att avräknas mot automobilskattemedlen				550 000
C. 11 Bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande, att avräknas mot automobilskattemedlen				800 000
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut:				
D. 2 Undervisning		27 000		
D. 5 Nyanskaffning av instrument m. m.		105 000		
F. 2 Statens väginstitut: Utrustning, att avräknas mot automobilskattemedlen				67 000
Statens geotekniska institut:				
F. 5 Utrustning		50 000		
Statens elektriska inspektion:				
G. 2 Omkostnader	54 000			
G. 3 Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström		6 000		
Djurgårdsnämnden:				
H. 2 Omkostnader	12 000			
I. 6 Bidrag till vissa internationella sammanslutningar m. m.			115 000	
I. 7 Geotekniska undersökningar i Götaälvdalen m. m.		50 000		
I. 8 Viss beredskapsutrustning		100 000		

VII. Finansdepartementet

	Omkostnader	Diverse
A. 3 Kommittéer och utredningar genom sakkunniga .. Kammarkollegiet:		1 600 000
B. 2 Omkostnader	105 000	
Kammarrätten:		
B. 4 Omkostnader	134 000	
Statistiska centralbyrån:		
B. 7 Kostnader för 1961 års jordbruksräkning		575 000
B. 9 Särskilda undersökningar		250 000
B.12 Delegationen för statistikfrågor		220 000
Konjunkturinstitutet:		
B.17 Omkostnader	122 000	
B.18 Särskilda undersökningar		370 000
Statskontoret:		
B.20 Omkostnader	461 000	
Kontrollstyrelsen:		
C. 6 Omkostnader	284 000	
Mynt- och justeringsverket:		
C. 9 Omkostnader	197 000	
C.10 Nyanskaffning av vissa maskiner m. m.		30 000
Statens justerare:		
C.12 Omkostnader	118 000	
Riksskattenämnden:		
C.14 Omkostnader	86 000	
C.19 Revision av sparbankernas förvaltning		410 000
C.23 Anmärkningsarvoden		1 000
D. 2 Städernas friheter		30 000
E. 3 Bidrag till vissa internationella byråer och organi- sationer m. m.		210 000
E. 4 Vissa kostnader för internationell representation ..		1 000
E. 5 Upplysningsarbete rörande samhällsekonomiska frå- gor m. m.		1 000
E. 6 Bidrag till Föreningen fruktdrycker		25 000

VIII. Ecklesiastikdepartementet

Ecklesiastikdepartementet:

A. 2 Omkostnader	141 000	
A. 3 Kommittéer och utredningar genom sakkunniga ..		1 700 000
B. 2 Stipendier åt författare av hög litterär förtjänst ..		100 000
B. 3 Bidrag till samfundet De nio		10 000

	Omkostnader	Diverse
B. 4	Understöd åt skriftställaren E. H. Thörnberg	7 000
B. 5	Teaterrådet	10 000
	Statens biografbyrå:	
B. 7	Omkostnader	16 000
B. 8	Bidrag till barnfilmkommittén	35 000
	Riksarkivet:	
B. 10	Omkostnader	116 000
B. 11	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten	9 000
B. 12	Fortsatt utgivande av sådana handlingar, som är av vikt för fäderneslandets historia	2 000
	Landsarkiven:	
B. 14	Omkostnader	153 000
B. 15	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten	6 000
B. 16	Bokbindning och konservering av arkivalier	13 000
	Ortnamnskommissionen:	
B. 18	Omkostnader	19 000
B. 19	Insamling och bearbetning av vetenskapligt ma- terial	41 000
B. 20	Inredning och utrustning av nya lokaler	36 000
	Landsmålsarkiven:	
B. 22	Omkostnader	24 000
B. 23	Insamling och bearbetning av vetenskapligt ma- terial	81 000
	Kungl. biblioteket:	
B. 25	Omkostnader	508 000
B. 26	Bokinköp och bokbindning	530 000
B. 27	Statens psykologisk-pedagogiska bibliotek	72 000
B. 28	Bokinköp och bokbindning vid statens psykologisk- pedagogiska bibliotek	27 000
	Stifts- och landsbiblioteken:	
B. 30	Omkostnader	11 000
B. 31	Bokinköp och bokbindning m. m.	85 000
	Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien:	
	Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.:	
B. 33	Omkostnader	376 000
B. 34	Inredning och utrustning	50 000
	Statens historiska museum m. m.:	
B. 36	Underhåll och ökande av samlingarna	56 000
	Riksantikvarieämbetet:	
B. 37.	Vård och underhåll av fornlämningar och bygg- nadsminnesmärken	285 000

	Omkostnader	Diverse
B. 38 Fornminnesinventering		174 000
Nationalmuseet:		
B. 40 Omkostnader	189 000	
Livrustkammaren:		
B. 43 Omkostnader	37 000	
Naturhistoriska riksmuseet:		
B. 45 Omkostnader	198 000	
B. 46 Materiel m. m.		230 000
Statens etnografiska museum:		
B. 48 Omkostnader	73 000	
B. 49 Underhåll och ökande av samlingarna m. m.		6 000
B. 50 Medelhavsmuseet		141 000
B. 51 Bidrag till nordiska museet		655 000
B. 52 Bidrag till kulturhistoriska museet i Lund		93 000
B. 53 Bidrag till musikhistoriska museet		47 000
B. 54 Bidrag till Drottningholms teatermuseum		43 000
B. 55 Bidrag till stiftelsen Thielska galleriet		10 000
B. 56 Bidrag till stiftelsen Carl och Olga Milles' Lidingö- hem		15 000
B. 57 Bidrag till Varbergs museum		25 000
B. 58 Understöd för utgivande av tidskrifter, lärda verk och läroböcker		150 000
B. 59 Bidrag till nämnden för svensk språkvård		20 000
B. 61 Bidrag till föreläsungsverksamhet		885 000
B. 62 Resekostnadsersättning åt föreläsare		300 000
B. 63 Bidrag till föreläsningsförmedling och konsulent- verksamhet		223 000
B. 66 Bidrag till speciella folkbildningsåtgärder		229 000
B. 67 Bidrag till verksamheten vid hemgårdar		300 000
B. 73 Bidrag till Svenska nykterhetsfrämjandet		15 000
B. 74 Bidrag till framställning av blindskrifter och tal- böcker för blindas		153 000
B. 75 Bidrag till kulturell verksamhet bland döva		12 000
B. 76 Bidrag till Hörselfrämjandet		70 000
B. 77 Främjande av internationellt-kulturellt samarbete..		438 000
B. 79 Sveriges anslutning till vissa internationella veten- skapliga sammanslutningar		46 000
B. 80 Bidrag till bestridande av kostnader för vissa inter- nationella kongresser i Sverige		250 000
B. 81 Bidrag till svenska institutet i utlandet m. m.		135 000
B. 82 Bidrag till avlöning av föreståndare för svenska studenthemmet i Paris		11 000

	Omkostnader	Diverse
B. 83 Skandinavisk bibliotekarie vid nordiska avdelningen av S:te Genevièvebiblioteket i Paris m. m.		7 000
B. 84 Främjande av nordiskt-kulturellt samarbete		555 000
B. 85 Stipendieverksamhet vid svenskhemmet Voksen- åsen		40 000
Domkapitlen och stiftsnämnderna m. m.:		
C. 2 Omkostnader	166 000	
C. 3 Kostnader för skogsbiträden		1 000
C. 7 Kurser för utbildande av kyrkomusiker m. m.		88 000
C. 8 Stipendier för utbildande av präster, förtrogna med finska och lapska språken		6 000
C. 9 Vissa skyddsarbeten å Uppsala domkyrka		25 000
C. 11 Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kost- nader, förenade med friköp av lägenheter å kyrk- lig jord		1 000
C. 12 Bidrag till svenska ekumeniska nämnden		25 000
D. 8 Centralnämnden för skolungdomsutbytet med ut- landet		1 000
D. 10 Bidrag till vissa särskilda skoländamål		323 000
Statens försöksskola i Linköping:		
D. 13 Omkostnader	45 000	
Folkskolor m. m.:		
D. 22 Bidrag till Skytteanska skolan i Tärna		50 000
Statens dövskolor m. m.:		
D. 30 Engångsanskaffning av utrustning m. m.		410 000
D. 32 Resor för blind- och dövskoleelever jämte ledsagare Privatläroverk:		213 000
D. 38 Bidrag till hälsovården vid vissa privatläroverk..		35 000
D. 40 Intagningsnämnder vid vissa allmänna läroverk m. fl. läroanstalter		34 000
D. 41 Språkassistentverksamhet vid högre läroanstalter..		160 000
Högre tekniska läroverk:		
D. 46 Föreläsningar och fortbildningskurser		60 000
D. 48 Vissa kostnader för handelsgymnasieexamen		50 000
Konstfackskolan:		
D. 50 Omkostnader	200 000	
D. 51 Undervisningsmateriel m. m.		85 000
D. 54 Bidrag till bergsskolan i Filipstad m. m.		100 000
D. 55 Bidrag till textilinstitutet i Borås		285 000
D. 56 Bidrag till Lennings textiltekniska institut i Norr- köping		200 000

	Omkostnader	Diverse
D. 57	Bidrag till anordnande av kurser för utbildning av elektriska installatörer	80 000
D. 58	Kurs för utbildning av sysselsättnings- och arbetsterapeuter	60 000
D. 59	Kurser för utbildning av preparatriser m. m.	63 000
D. 61	Bidrag till kostnader för granskning av utförda gesällprov	20 000
D. 62	Resestipendier för yrkesutbildning	84 000
	Universitetskanslersämbetet:	
E. 2	Omkostnader	58 000
	Överstyrelsen för de tekniska högskolorna:	
E. 5	Omkostnader	16 000
	Utrustningsnämnden för universitet och högskolor:	
E. 7	Omkostnader	50 000
E. 8	Bidrag till akademiska rektorskonventet i Stockholm	31 000
	Stockholms universitet:	
E. 28	Nyanskaffning av apparater m. m.	490 000
	Karolinska mediko-kirurgiska institutet:	
E. 32	Nyanskaffning av apparater m. m.	210 000
E. 33	Bokinköp och bokbindning för biblioteket	125 000
	Medicinska högskolan i Umeå:	
E. 35	Omkostnader	232 000
E. 36	Materiel m. m.	416 000
E. 37	Nyanskaffning av apparater m. m.	70 000
E. 38	Bokinköp och bokbindning för bibliotek	150 000
	Tandläkarhögskolan i Stockholm:	
E. 41	Materiel m. m.	206 000
E. 42	Bokinköp och bokbindning m. m.	36 000
E. 43	Nyanskaffning och underhåll av utrustning	215 000
	Tandläkarhögskolan i Malmö:	
E. 46	Materiel m. m.	141 000
E. 47	Bokinköp och bokbindning m. m.	22 000
E. 48	Nyanskaffning och underhåll av utrustning	140 000
	Tandläkarhögskolorna:	
E. 49	Lärarkliniker	120 000
	Farmaceutiska institutet:	
E. 51	Omkostnader	142 000
E. 52	Materiel m. m.	328 000
E. 53	Nyanskaffning av apparater m. m.	20 000
E. 57	Bidrag till institutet för ortsnamns- och dialektforskning i Göteborg	12 000

	Omkostnader	Diverse
E. 58	Bidrag till institutet för folkminnesforskning i Göteborg	29 000
E. 59	Vidareutbildning av läkare	60 000
E. 60	Anordnande av utbildning för tandtekniker och tandsköterskor	50 000
E. 61	Kurser för fortsatt utbildning av befattningshavare i kommunal och social tjänst	40 000
E. 62	Bidrag till den internationella engelskspråkiga kursverksamheten vid Stockholms universitet	90 000
	Tekniska högskolan i Stockholm:	
E. 67	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek	160 000
E. 68	Resebidrag till studerande	75 000
	Chalmers tekniska högskola:	
E. 73	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek	160 000
E. 74	Resebidrag till studerande	40 000
	Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan:	
E. 77	Omkostnader	109 000
E. 78	Undervisningsmateriel m. m.	100 000
	Musikaliska akademien med musikhögskolan:	
E. 80	Omkostnader	107 000
E. 81	Inköp och bindning av böcker och musikalier samt underhåll och vård av instrument	51 000
E. 82	Bidrag till musikkonservatoriet i Göteborg	135 000
E. 83	Ersättning åt vissa opponenter vid disputationer ..	130 000
E. 85	Resestipendier åt lärare m. fl.	105 000
E. 86	Gästföreläsningar	160 000
E. 90	Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar	675 000
E. 94	Bidrag till nordiska institutet för teoretisk atomfysik	240 000
	Flyg- och navalmedicinska nämnden:	
E. 96	Omkostnader	26 000
E. 99	Bidrag till Konung Gustaf V:s forskningsinstitut .	269 000
E. 100	Bidrag till internationella meteorologiska institutet i Stockholm	130 000
	Lärarhögskolan i Stockholm:	
F. 2	Omkostnader	414 000
F. 3	Materiel, böcker m. m.	100 000
	Lärarhögskolan i Malmö:	
F. 5	Omkostnader	90 000
F. 6	Materiel, böcker m. m.	60 000
F. 7	Inredning och utrustning av nya lokaler	260 000
	Folkskoleseminarierna:	
F. 10	Materiel, böcker m. m.	400 000

	Omkostnader	Diverse
F. 11 Utrustning		500 000
F. 14 Arvoden åt blivande lärare för blinda och döva		398 000
Gymnastiska centralinstitutet:		
F. 16 Omkostnader	178 000	
F. 17 Materiel, böcker m. m.		72 000
Seminarier för huslig utbildning:		
F. 19 Omkostnader	550 000	
F. 20 Materiel, böcker m. m.		150 000
Slöjdlärarseminariet:		
F. 24 Omkostnader	68 000	
F. 25 Materiel, böcker m. m.		46 000
F. 26 Bidrag till August Abrahamsons stiftelse för slöjdlä- rarutbildning		100 000
F. 30 Utbildning av lärare vid folkhögskolor		47 000
F. 31 Bidrag till Ericastiftelsen		175 000
F. 32 Kurser för personal m. fl. vid skolor för blinda och döva		40 000
F. 33 Resestipendier till vissa lärare i främmande språk ..		169 000
F. 34 Resestipendier åt lärare vid yrkesundervisningen ...		18 000
F. 35 Stipendier åt folkskollärare för vinnande av behörig- het att undervisa i engelska		170 000
Studiehjälpsnämnden:		
G. 2 Omkostnader	*34 000	
Garantilånenämnden:		
G. 4 Omkostnader	27 000	
G. 6 Brevskolestipendier		1 000
G. 12 Bidrag till avlönande av föreståndare vid elevhem vid högre läroanstalter		70 000

X. Handelsdepartementet

Handelsdepartementet:

A. 2 Omkostnader	75 000	
A. 3 Utövande av statskontroll å krigsmaterieltillverk- ningen		40 000
A. 4 Kommittéer och utredningar genom sakkunniga ...		600 000
Bergsstaten:		
B. 4 Omkostnader	44 000	
Sprängämnesinspektionen:		
B. 6 Omkostnader	36 000	
Statens hantverksinstitut:		
B. 8 Vissa omkostnader	69 000	

* Beräknat belopp.

	Omkostnader	Diverse
B. 9	Bidrag till kursverksamheten m. m.	400 000
B. 10	Utrustning och inredning	180 000
B. 14	Befrämjande av hemslöjden	55 000
B. 15	Bidrag till Svenska slöjdföreningen	50 000
	Sveriges geologiska undersökning:	
C. 3	Resor och fältarbeten	154 000
C. 4	Utrustning	150 000
	Statens provningsanstalt:	
D. 4	Utrustning	*300 000
	Statens skeppsprovninganstalt:	
D. 9	Omkostnader	144 000
E. 1	Statens tekniska forskningsråd	162 000
E. 3	Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien	260 000
E. 5	Bidrag till Svenska textiltforskningsinstitutet	270 000
E. 6	Bidrag till Metallografiska institutet	22 000
E. 8	Bidrag till Institutet för optisk forskning	144 000
E. 9	Bidrag till Svenska silikatforskningsinstitutet	*110 000
E. 10	Bidrag till Tekniska nomenklaturcentralen	15 000
F. 1	Delegationen för atomenergifrågor	150 000
	Näringsfrihetsrådet:	
G. 2	Omkostnader	10 000
	Ombudsmannaämbetet för näringsfrihetsfrågor:	
G. 4	Omkostnader	*25 000
	Statens pris- och kartellnämnd:	
G. 6	Omkostnader	*324 000
	Statens institut för konsumentfrågor:	
G. 8	Omkostnader	307 000
G. 11	Bidrag till varudeklarationsnämnden	195 000
	Fartygsinspektionen:	
H. 6	Omkostnader	207 000
H. 10	Anskaffning av lotsbåtar	900 000
H. 11	Säkerhetsanordningar till ledning för fiskefartyg ...	13 000
H. 12	Viss utrustning för statlig sjöräddningsverksamhet .	50 000
H. 17	Statliga farledsarbeten	125 000
H. 19	Underhåll och drift av statens fiskehamnar och farleder	215 000
	Sjöbefälsskolorna:	
H. 22	Omkostnader	149 000
H. 24	Utrustning	250 000
H. 25	Fortbildningskurser m. m.	25 000
H. 26	Ersättning åt författare av läroböcker m. m.	10 000

* Beräknat belopp.

	Omkostnader	Diverse
Handelsflottans pensionsanstalt:		
H. 28	Omkostnader	9 000
Statens sjöhistoriska museum:		
H. 30	Omkostnader	46 000
H. 31	Underhåll och ökning av samlingarna	4 000
H. 32	Läkarundersökning av sjöfolk	450 000
H. 33	Beredande av lägre biljettkostnader för sjöfolk vid vissa resor	85 000
H. 35	Understöd åt skärgårdsrederier m. m.	*215 000
Patent- och registreringsverket:		
I. 3	Inredning och utrustning av ny flygel till ämbetsbyggnaden m. m.	70 000
Svenska uppfinnarkontoret:		
I. 4	Administrationskostnader	193 000
I. 5	Understödjande verksamhet	85 000
Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap:		
J. 2	Omkostnader	*204 000
Statens handelslicensnämnd:		
K. 2	Omkostnader	83 000
K. 7	Turistpropaganda i Amerikas förenta stater	104 000
K. 11	Kostnader för vissa nämnder m. m.	48 000
K. 12	Bidrag till vissa internationella byråer m. m.	282 000
K. 13	Administrationskostnader för nordiskt ekonomiskt samarbete	200 000

XI. Inrikesdepartementet

Inrikesdepartementet:		
A. 2	Omkostnader	174 000
A. 3	Beredskapsnämnden för psykologiskt försvar	45 000
	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga	1 400 000
Medicinalstyrelsens sjukvårdsberedskapsnämnd:		
B. 4	Omkostnader	117 000
Sinnessjuknämnden:		
B. 9	Omkostnader	5 000
Strålskyddsverksamhet m. m.:		
B. 11	Omkostnader	174 000
Centrala sjukvårdsberedningen:		
B. 13	Omkostnader	49 000
Statens rättskemiska laboratorium:		
B. 19	Omkostnader	445 000

* Beräknat belopp.

	Omkostnader	Diverse
Statens farmaceutiska laboratorium:		
B. 21	Omkostnader	234 000
B. 22	Svenska farmakopékommittén m. m.	228 000
Statens rättsläkarstationer:		
B. 24	Omkostnader	156 000
B. 27	Medikolegala besiktningar	60 000
Provinsialläkarstaten:		
Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.:		
B. 29	Omkostnader	*465 000
B. 30	Bidrag till extra provinsialläkares avlönan- ande m. m.	*15 000
B. 31	Anställande av civila reservläkare	*270 000
Mentalsjukvårdsanstalter m. m.:		
B. 40	Bidrag till anordnande av sjukhem för lätt- skötta psykiskt sjuka	400 000
Statens skol- och yrkeshem på Salbohed:		
B. 43	Omkostnader	222 000
Statens skol- och yrkeshem i Vänersborg:		
B. 45	Omkostnader	93 000
Vilhelmsro sjukhus:		
B. 51	Utrustningskostnader	60 000
B. 53	Bidrag till driften av anstalter för psyko- patiska och nervösa barn	300 000
Universitetssjukhus:		
B. 63	Bidrag till anordnande av undervisning vid vissa Stockholm stad tillhöriga sjukhus	210 000
B. 68	Bidrag till anordnande av undervisning i klinisk epidemiologi vid epidemisjukhuset i Uppsala ...	80 000
B. 70	Bidrag till viss utrustning vid Malmöhus läns sjuk- vårdsinrättningar i Lund	111 000
Övriga sjukvårdsanstalter:		
B. 77	Bidrag till anordnande av barnavdelningar vid la- sarett m. m.	140 000
B. 79	Bidrag till anordnande av tuberkulossjukvårdsan- stalter	1 000
B. 81	Bidrag till anordnande av epidemivårdsanstalter ..	125 000
B. 82	Bidrag till driften av epidemivårdsanstalter	450 000
B. 86	Bidrag till driften av en neurokirurgisk avdelning vid lasarettet i Lund	90 000
B. 87	Bidrag till anordnande av förlossningsanstalter ...	300 000

* Beräknat belopp.

	Omkostnader	Diverse
Utbildning av sjukvårdspersonal:		
Barnmorskeläroanstalten i Stockholm:		
B. 93	Omkostnader	169 000
Barnmorskeläroanstalten i Göteborg:		
B. 95	Omkostnader	110 000
Statens sjuksköterskeskola i Stockholm:		
B. 97	Omkostnader	185 000
Statens sjuksköterskeskola i Göteborg:		
B. 99	Omkostnader	262 000
Statens institut för högre utbildning av sjuksköterskor:		
B. 102	Omkostnader	52 000
B. 103	Utbildning av viss sjukvårdspersonal	131 000
B. 104	Utbildningskurser i arbetsterapi	27 000
Hälsovård i övrigt:		
B. 109	Abortförebyggande åtgärder	350 000
B. 110	Bidrag till försöksvis anordnad familjerådgivning	100 000
B. 114	Bidrag till utrustning av polikliniker för folktandvård	100 000
B. 115	Utbildningskurs för vissa utländska tandläkare ..	46 000
Allmän skärmbildsundersökning:		
B. 119	Nyanskaffning av materiel för den statliga skärmbildsverksamheten	150 000
B. 121	Skyddsympning mot difteri	120 000
B. 123	Yrkesmedicinska centralen	254 000
B. 124	Bidrag till forskningsverksamhet på yrkesmedicinens område	50 000
B. 126	Vissa kostnader för allmän hälso- och sjukvård ..	100 000
B. 127	Ersättning vid vissa ingripanden i hälsovårdens intresse	100 000
B. 128	Kostnader för överförande till Sverige av vissa utländska läkare	300 000
B. 131	Vissa internationella resor	35 000
Länsstyrelserna:		
C. 7	Publikationstryck	250 000
Landsfogdarna m. fl.:		
C. 10	Omkostnader	460 000
Statspolisorganisationen:		
D. 5	Polisradioväsendet, därav 309 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	337 000
Norrbottens statliga poliskår:		
D. 8	Omkostnader	267 000

	Omkostnader	Diverse
Statens polisskola:		
D. 10	Omkostnader, därav 46 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	*354 000
D. 13	Polisväsendets organisationsnämnd	*394 000
E. 4	Inspelning av instruktionsfilm	100 000
E. 5	Försöksverksamhet	400 000
E. 9	Bidrag till kommuner för anordnande av branddam- mar för civilförsvarsändamål	500 000
Statens brandinspektion:		
E. 16	Omkostnader	78 000
Statens brandskola:		
E. 18	Omkostnader	101 000
Statens utlänningskommission:		
F. 2	Omkostnader	281 000
F. 4	Bidrag till bestridande av kostnader för vissa inter- nationella kongresser i Sverige	30 000

XII. Civildepartementet

Civildepartementet:		
A. 2	Omkostnader	41 000
A. 3	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga	400 000
Statens lönenämnd:		
B. 2	Omkostnader	6 000
Statens avtalsnämnd:		
B. 4	Omkostnader	48 000
Statens pensionsanstalt:		
B. 6	Omkostnader	171 000
C. 6	Understöd i vissa fall åt f. d. anställningshavare vid lotsverket m. fl.	12 000
F. 5	Kostnader för vissa förhandlingar m. m.	10 000
F. 6	Kostnader för vissa nämnder m. m.	200 000

* Beräknat belopp.

II. Justitiedepartementet

	Hovrätterna:	
C. 7	Omkostnader	991 000
	Häradsrätterna:	
C. 9	Omkostnader	1 527 000
	Vattendomstolarna:	
C. 14	Omkostnader	613 000
	Fångvårdsstyrelsen:	
E. 2	Omkostnader	354 000
	Fångvårdsanstalterna:	
E. 4	Omkostnader	20 322 000
	Skyddskonsulentorganisationen:	
E. 12	Omkostnader	354 000

III. Utrikesdepartementet

	Utrikesförvaltningen:	
A. 2	Omkostnader	7 425 000

V. Socialdepartementet

	Socialstyrelsen:	
B. 2	Omkostnader	820 000
	Statens vårdanstalt å Svartsjö för alkoholmissbrukare:	
D. 2	Omkostnader	1 081 000
	Statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholmissbrukare:	
D. 6	Omkostnader	782 000
	Länsnykterhetsnämnderna:	
D. 17	Omkostnader	553 000
	Arbetsmarknadsstyrelsen:	
E. 2	Omkostnader	1 402 000
	Den offentliga arbetsförmedlingen och sjömanshusen:	
E. 4	Omkostnader	8 655 000
	Riksförsäkringsanstalten:	
G. 4	Omkostnader	*733 000
	Pensionsstyrelsen:	
G. 6	Omkostnader	*2 100 000
	Yrkesinspektionen:	
H. 4	Omkostnader	1 006 000

* Beräknat belopp.

VI. Kommunikationsdepartementet

			Automobil- skattemedel
	Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen		
B. 2	Omkostnader	190 555	1 524 445
	Vägförvaltningarna:		
B. 4	Omkostnader	582 111	4 656 889
	Statens bilinspektion:		
C. 2	Omkostnader		1 234 000
	Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut:		
D. 3	Omkostnader	1 220 000	
	Byggnadsstyrelsen:		
E. 2	Omkostnader	559 000	
	Länsarkitektorganisationen:		
E. 4	Omkostnader	549 000	

VII. Finansdepartementet

	Tullverket		
C. 3	Omkostnader	8 197 000	

VIII. Ecklesiastikdepartementet

	Skolöverstyrelsen:		
D. 2	Omkostnader	965 000	
	Allmänna läroverken:		
D. 34	Omkostnader	13 859 000	
	Högre tekniska läroverk:		
D. 44	Omkostnader	2 227 000	
	Uppsala universitet:		
E. 10	Omkostnader	1 601 000	
	Lunds universitet:		
E. 15	Omkostnader	1 000 000	
	Karolinska mediko-kirurgiska institutet:		
E. 30	Omkostnader	1 020 000	
	Tandläkarhögskolan i Stockholm:		
E. 40	Omkostnader	935 000	
	Tandläkarhögskolan i Malmö:		
E. 45	Omkostnader	613 000	
	Tekniska högskolan i Stockholm:		
E. 64	Omkostnader	2 124 000	
	Chalmers tekniska högskola:		
E. 70	Omkostnader	1 104 000	

X. Handelsdepartementet

	Kommerskollegium:	
B. 2	Omkostnader	785 000
	Sveriges geologiska undersökning:	
C. 2	Omkostnader	1 011 000
	Statens provningsanstalt:	
D. 2	Omkostnader	*137 000
	Flygtekniska försöksanstalten:	
D. 6	Omkostnader	2 200 000
	Sjöfartsstyrelsen:	
H. 2	Omkostnader	1 175 000
	Lots- och fyrstaten:	
H. 4	Omkostnader	5 728 000
	Patent- och registreringsverket:	
I. 2	Omkostnader	1 417 000

XI. Inrikesdepartementet

	Medicinalstyrelsen:	
B. 2	Omkostnader	728 000
	Statens institut för folkhälsan:	
B. 15	Omkostnader	933 000
	Statens bakteriologiska laboratorium:	
B. 17	Omkostnader	*3 500 000
	Statens mentalsjukhus:	
B. 33	Omkostnader	64 300 000
	Vilhelmsro sjukhus:	
B. 50	Omkostnader	562 000
	Karolinska sjukhuset:	
B. 55	Omkostnader	11 902 000
	Serafimerlasarettet:	
B. 58	Omkostnader	3 251 000
	Överståthållarämbetet:	
C. 2	Omkostnader	763 000
	Länsstyrelserna:	
C. 4	Sjukvård m. m.	197 000
C. 5	Reseersättningar	2 500 000
C. 6	Expenser	9 082 000
	Häradsskrivarna m. fl.:	
C. 12	Omkostnader	1 900 000

* Beräknat belopp.

	Landsfiskalerna m. fl.:	
C. 14	Omkostnader	4 397 000
	Civildöfvarsstyrelsen:	
E. 2	Omkostnader	587 000
